

Alleco Oy
Jouni Leinikki
Veneentekijäntie 4 A 11
FI-00210 Helsinki

Lupahakemus

Lupa poiketa rauhoitetun eliölajin rauhoitussäännöksistä, rauhoitettujen jokihelmisimpukoiden (*Margaritifera margaritifera* L.) kartoitus ja siirto Lamujoelle aj. 5.10.2025-30.9.2026, Siikalatva

Hakija Alleco Oy

Vireille 29.9.2025

Hakemus ja perustelut syyllä poiketa rauhoitusmääräyksistä

Alleco Oy hakee poikkeuslupaa luonnonsuojelulain mukaisista kielloista jokihelmisimpukan (*Margaritifera margaritifera*, myöh. raakku) kartoitusta ja mahdollista siirtoa varten Lamujoella Siikalatvalla. Lupahakemus liittyy Veita Tekniikka Oy:n toteuttamaan Peltoperäntien sillan uusimiseen, jonka vaikutusalueella saattaa esiintyä rauhoitettuja raakkupopulaatioita.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto (PSAVI/703/2025) on edellyttänyt asiantuntijan laatimaa selvitysraporttia mahdollisista raakkuesiintymistä siltatyömaan ympäristössä. Selvityksen tulee sisältää maastokartoituksen havainnot, valokuvia sekä johtopäätökset ja mahdolliset ehdotukset hankkeen toteutussuunnitelman muutoksista. Koska selvitys on toimitettava viimeistään 31.10.2025, hakija pyytää lupahakemuksen kiireellistä käsittelyä, jotta kartoitus voidaan toteuttaa viikolla 41.

Kartoitus ja mahdollinen siirto toteutetaan asiantuntevien tutkimussukeltajien toimesta, jotka täyttävät Valtioneuvoston asetuksen (1088/2011) mukaiset pätevyysvaatimukset. Kartoitusalue ulottuu vähintään 10 metriä siltatyömaasta ylävirtaan ja 50 metriä alavirtaan, kattaen vähintään 15 % joen pohjasta. Sukeltajat tunnistavat simpukat joko veden alla tai keräävät ne tunnistettavaksi rannalle. Mahdolliset raakut siirretään vähintään 10 metrin päähän ylävirran puolelle soveltuvalla pohjalle.

Mikäli raakkuja havaitaan, ne evakuoidaan siltatyömaan vaikutusalueelta turvalliseen kohtaan joessa. Evakuointialue ulottuu 20 metriä sillasta ylävirtaan ja 40 metriä alavirtaan. Simpukat mitataan, säilytetään hapellisessa ja viileässä sumpussa, ja istutetaan uuteen paikkaan

7.10.2025

työpäivän päätteeksi. Siirtopaikaksi valitaan ensisijaisesti alue, jossa raakkuja esiintyy jo ennestään, stressin minimoimiseksi.

Lupaa haetaan nimetyille asiantuntijoille ja tutkimusavustajille, joiden nimet ilmoitetaan ELY-keskukselle myöhemmin. Työn vastuullisena johtajana toimii Jouni Leinikki. Lupaa haetaan ajalle 5.10.2025–30.9.2026.

Hakijan kanssa käydyssä puhelinkeskustelussa (3.10.2025) sovittiin, että kiireellisyyden vuoksi ensin luvitetaan raakun kartoitustutkimus. Tilanteessa, jossa raakku havaittaisiin, täytyy yksilöiden siirtämistä sillan ylävirran puolelle varten hakea sitä koskeva erillinen lupa.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ratkaisu

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (myöh. ELY-keskus) myöntää luvan poiketa jokihelmisimpukkaa koskevista luonnonsuojelulain 70 § rauhoitusmääräyksistä seuraavin ehdoin:

1. Lupaa saa käyttää hakemuksessa mainitut henkilöt esitetyllä tavalla; lupa on voimassa 30.9.2026 saakka. Lupa astuu voimaan välittömästi. Avustavat kenttähenkilöt tulee ilmoittaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kirjaamoon (viitteeksi luvan diaarinumero) ennen toimenpiteiden alkua. Hakija vastaa siitä, että kaikki hankkeen toteutukseen osallistuvat tahot saavat tämän luvan tiedoksi;
2. Luvan saaja vastaa luvan tiedoksiannosta ja jakelusta luvan saaneille henkilöille. Hakemuksessa nimeltä mainitut asiantuntijat (Leinikki, Syväranta, Mustonen, Tolonen, Mustasaari, Valkonen, Pesari ja Korhonen) vastaavat avustavan kenttähenkilökunnan riittävästä kouluttamisesta tehtävään ja työn valvonnasta;
3. Simpukoita etsittäessä ja nostettaessa mittauksia varten on toimittava niin, ettei simpukoille, vesistöjen vedenlaadulle tai selvitysalueiden pohjalle aiheudu minkäänlaista vahinkoa toiminnasta. Simpukoiden avaaminen on kielletty;
4. Mittaamisen ja lajimäärityksen jälkeen simpukat tulee palauttaa välittömästi niin lähelle niiden poimimispaikkaa kuin mahdollista;
5. Lupa ei oikeuta jokihelmisimpukoiden siirtämiseen, ainoastaan niiden lajimääritykseen ja mittaamiseen;
6. Mikäli tutkimuksissa havaitaan jokihelmisimpukkaa, niiden siirtäminen edellyttää erillisen poikkeusluvan hakemista ELY-keskukselta.
7. Luvan käytöstä on toimitettava selvitys Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tammikuun 31. päivä 2027 mennessä. Selvitykseen tulee liittää karttaliite tai 1 (-10) m koordinaattitarkkuudella tiedot kaikista havaituista

7.10.2025

jokihelmisimpukkaesiintymistä. Selvityksenä käy myös inventoinneista laadittava muu raportti, josta vastaavat tiedot ilmenevät tai tietojen tallennus ympäristöhallinnon LAJI-GIS järjestelmään riittävin tiedoin vuoden sisällä toiminnasta;

8. Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana suunniteltuja toimia tehtäessä ja esitettävä pyydettyä valvontaan oikeutetulle henkilölle;
9. Jos hanke siirtyy toiselle toimijalle, luvan siirtoa on haettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (1.1.2025 alkaen Lupa- ja valvontavirasto). Luvan saanut vastaa kaikista lupapäätöksen mukaisista velvollisuuksista, kunnes hänen tilalleen on hyväksytty toinen;

ELY-keskus voi peruuttaa luvan, mikäli joku luvansaaja laiminlyö luvan ehtojen noudattamista.

Lupaviranomaisen perustelut

Jokihelmisimpukka on luonnonsuojelulain (9/2023) 68 §:n ja 69 §:n mom. 2 sekä luonnonsuojeluasetuksen (2023/1066) liitteen 1 mukaisesti rauhoitettu eläinlaji ja luonnonsuojelulain 75 §:n ja luonnonsuojeluasetuksen (2023/1066) liitteen 6 tarkoittama uhanalainen ja erityisesti suojeltava laji. Luonnonsuojelulain 70.1 §:n mukaan mm. rauhoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden pyydystäminen, siirtäminen toiseen paikkaan, tahallinen vahingoittaminen ja häiritseminen, erityisesti niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty. Luonnonsuojelulain 83.1 §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa 69 §:ssä säädetyistä rauhoitusäännöksistä, jos lajin suojelutaso säilyy suotuisana. Luonnonsuojelulain 3 §:n määritelmän mukaan eliölajin suojelutaso on suotuisa, kun laji pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään.

Kartoitustutkimuksissa jokihelmisimpukkayksilöitä ei vahingoiteta tai tapeta; ja ELY-keskus katsoo, ettei mittausten suorittaminen oikein tehtynä heikennä jokihelmisimpukoiden tilaa. Toimenpiteet ovat välttämättömiä jokihelmisimpukkapopulaatioiden lajimäärityksen ja populaation tilan sekä esiintymän laajuuden selvittämiseksi. Lajin suojelun kannalta esiintymän luotettava määrittäminen on myös välttämätöntä. Luvan hakija ja mainitut muut luvansaajat ovat kokeneita jokihelmisimpukkaasiantuntijoita, jotka toimivat konsultteina jokihelmisimpukan esiintymiä ja tilaa koskevissa selvityksissä ja projekteissa. ELY-keskus katsoo, luvan saaneiden henkilöiden kokemus ja asiantuntijuus riittävät toimenpiteiden asianmukaiseen suorittamiseen.

Edellä kuvatun tarkastelun perusteella hanke kokonaisuudessaan täyttää luonnonsuojelulain 83 § mukaiset poikkeamisen edellytykset.

7.10.2025

Päätöksen voimaantulo

Kartoitustuloksia käytetään siltatyömaan suunnittelun tukena. Lajimääritys on joissain tapauksissa suoritettava mittausten avulla elävistä jokihelmisimpukkayksilöistä luotettavien tulosten varmistamiseksi. On yleisen edun mukaista, että alueellisesti välttämättömän infrastruktuurin huoltamiseen liittyvä siltahanke etenee aikataulun mukaisesti. Tästä syystä päätöksen täytäntöönpanoa ei voida yleisen edun vuoksi lykätä.

Edellä olevan johdosta Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on päättänyt lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 122 § 3 momentin 3 kohdan nojalla, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 68 §, 69 §, 70 §, 83 §
Luonnonsuojeluasetus (1066/2023) 9 §, liitteet 1 ja 6

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Maksua koskeva päätös

Maksuvelvollinen	Hakija
Maksu	316 €

Perustelu

Luonnonsuojelulain 83 §:n 1–3 momentissa tarkoitettu poikkeus eliölajin suojelua koskevista säännöksistä; valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025.

Oikaisuvaatimus

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen kirjallisesti oikaisua Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta. Oikaisuvaatimusohje päätöksen liitteenä.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Ylitarkastaja Antti Pöllänen ja ratkaissut Ylitarkastaja Maarit Vainio.

Lisätietoja päätöksestä antaa ylitarkastaja Antti Pöllänen,
antti.pollanen@ely-keskus.fi

7.10.2025

Liitteet

Asiakirjan sähköinen hyväksymismerkintä
Valitusosoitus
Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus

Jakelu sähköisesti

Alleco Oy / Jouni Leinikki
Veita Tekniikka Oy / Veikko Heikkinen
Siikalatvan kunta / kirjaamo
Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri

Päätöksen yleistiedoksianto

Tämä päätös annetaan tiedoksi hallintolain (434/2003) 62 § mukaisella yleistiedoksiannolla. Päätös ja yleistiedoksiantoa koskeva ilmoitus julkaistaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla:
<https://www.ely-keskus.fi/kuulutukset/pohjois-pohjanmaa>

Tämä asiakirja POPELY/2796/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/2796/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Pöllänen Antti 06.10.2025 16:10

Ratkaisija Vainio Maarit 06.10.2025 16:10